EU-kausi 2024–2029
Vuoden 2040 ilmastotavoitteet

Elintarviketeollisuus on globaalisti yksi merkittävimmistä ilmastoon ja ympäristöön vaikuttavista teollisuudenaloista. Suomalainen elintarviketeollisuus on sitoutunut kunnianhimoisten ilmastotavoitteiden edistämiseen ja haluaa näyttää suuntaa, miten toimiala uudistuu ja sen kilpailukyky vahvistuu.

Elintarviketeollisuuden ilmastopäästöistä keskimäärin yli 95 prosenttia syntyy yritysten oman toiminnan ulkopuolella (ns. scope 3), tyypillisesti raaka-aineiden tuotannosta. Elintarviketeollisuus haluaa edistää koko ruokaketjun siirtymistä kohti vähähiilisyyttä. Päästöjen vähentäminen ruokaketjussa edellyttää kuitenkin merkittäviä investointeja ja uutta teknologiaa sekä maataloudessa että teollisuudessa.

Ilmastopolitiikan kunnianhimon taso kestävän ja vastuullisen ruuantuotannon edistämisessä täytyy pitää korkealla. Vuoteen 2040 ulottuvien EU:n ilmastotavoitteiden tulee tähdätä Pariisin ilmastosopimuksessa sovitun tavoitteen saavuttamiseen. Jäsenmaiden kansalliset erityispiirteet, yritysten kilpailukyky ja ruokaturva on kuitenkin huomioitava tarvittavien toimenpiteiden valmistelussa.

Elintarviketeollisuusliiton viestit:

- **Ilmastotavoitteet, ruokaturva ja yritysten kilpailukyky yhteensovitettava.** EU:n ilmastopolitiikan tulisi edistää kansainvälisten ilmastotavoitteiden saavuttamisen ohella eurooppalaisen ruuantuotannon kilpailukykyä ja ruokaturvaa. Päästöjen vähentämiseen tähtäävän politiikkaohjauksen tulee olla pitkäjänteistä ja ennakoitavaa.

- **Ilmastosääntelyssä huomioitava jäsenmaiden erilaiset olosuhteet**. Ilmastopolitiikan kunnianhimon tason tulee olla korkea, mutta lainsäädännöllä ei pidä määrittää liian yksityiskohtaisesti keinoja tavoitteiden saavuttamiseksi. 2040-ilmastotavoitteita koskevan sääntelyn valmistelussa kattavilla vaikutusarvioinneilla on varmistettava kokonaiskestävyyden toteutuminen ja jäsenmaiden erilaisten olosuhteiden huomioiminen.

- **Ilmastorahoitusta ruokaketjun päästöjen vähentämiseksi lisättävä.** Ruokaketjun ilmastotoimien toteuttaminen on hidasta, vaatii edelleen lisää tutkimusta ja edellyttää merkittäviä investointeja. Yksityisen sektorin ja markkinaehtoisen rahoituksen rinnalle tarvitaan EU:n yhteistä rahoitusta, joka tulee kohdistaa koko ruoka-alan kestävää siirtymää edistäviin investointeihin ja varmistaa riittävät investointituet teollisuuden vähähiilisyysratkaisujen edistämiseen teknologianeutraalisti. Kannustimia tulee tarjota vähähiilisten toimintatapojen käyttöönottoon niin maataloudessa kuin teollisuudessa. Ilmastotavoitteet tulee huomioida myös yhteistä maatalouspolitiikan rahoitusta koskevassa uudistuksessa.

- **Vapaaehtoisia ilmastotoimenpiteitä vauhditettava.** Ympäristötavoitteita edistävien toimenpiteiden tulee olla tehokkaita. Ruokaketjun päästöjen vähentämisen kannalta on tärkeää, että tukipolitiikka ohjaa satokasvien tehokkaaseen ja tavoitteelliseen tuottamiseen käytössä olevilla viljelyaloilla, sekä tukee kotieläinten vähäpäästöisempää rehustusta. Maatalouden ilmastotoimia voidaan edistää myös vapaaehtoisia toimenpiteitä, kuten hiilensidontatoimia, vauhdittamalla. Vapaaehtoiset toimenpiteet mahdollistavat alkutuotannolle tärkeän uuden tulonlähteen. On kuitenkin varmistettava, että toimet luetaan maatalouden ja ruokaketjun päästövähennyksiin, eikä kustannustehokkaimmat toimenpiteet päädy myyntiin ruokaketjun ulkopuolelle.

Elintarviketeollisuusliitto ry
Pasilankatu 2, PL 115, 00241 Helsinki
www.etl.fi
@ETL_fi

Elintarviketeollisuusliitto ETL

- **Viljely turvamailla mahdollistettava myös tulevaisuudessa.** Turvepelloilla on merkittävä vaikutus suomalaisen ruoantuotannon ilmastopäästöihin. Toisaalta eloperäisillä mailla on merkittävä rooli ilmastonmuutokseen sopeutumisessa. Päästöjen vähentämiseen liittyvissä politiikkatoimissa on tärkeää huomioida ilmastovaikutusten rinnalla myös huoltovarmuuteen, ruokaturvaan ja viljelijöiden elinkeinonvapauteen liittyvät näkökulmat. Turvemaihin liittyvien määritelmien tulee olla yksiselitteiset ja yhteneväiset eri jäsenmaissa. Turvemaiden viljelykäyttöä ei pidä lainsäädännöllä rajoittaa, vaan viljelijöille tarjota taloudellisia kannustimia ja tukea erityisesti heikkotuottoisten turvemaiden ilmastotoimien edistämiseen ja siirtämiseen muuhun kuin viljelykäyttöön.

- **Ruokaketjun päästöjen hinnoittelu edellyttäisi sujuvaa tiedon kulkua ja yhtenäistä laskentamallia.** Ruoka-alan päästöjen hinnoittelusta tulisi väistämättä monimutkaisempi ja hallinnollisesti vaativampi järjestelmä kuin esimerkiksi jo olemassa olevat päästökauppajärjestelmät. Toteuttaminen edellyttäisi yritysten hallitsevan tietoa koko niiden toimitusketjun päästöistä riippumatta siitä, kenelle ketjun toimijalle päästömaksut kohdennettaisiin. Lisäksi päästöjen laskentaan tulisi olla käytössä myös EU-tasolla yhtenäinen laskentamalli. Uuden sääntelyn tulee aina perustua tutkittuun tietoon ja huolellisiin vaikutustenarviointeihin, joissa huomioidaan myös jäsenmaiden erityispiirteet. Mahdollisesta päästökaupasta saatavat tulot tulee kohdistaa täysimääräisesti ruokaketjun päästöjä vähentäviin toimenpiteisiin.
- **Tuontiruoka tulee saada samojen sääntöjen piiriin.** Kunnianhimoisen ilmastopolitiikan edistämisessä on oleellista varmistaa yritysten tasavertaiset kilpailuedellytykset. Samat ilmastopäästöjen vähentämistä koskevat vaatimukset tulee saada ulotettua myös EU-alueelle tuotaville elintarvikkeille. Tämä edellyttää tehokkaan hiilirajamekanismin käyttöönottoa.

Lisätietoa:
Johtaja, vastuullisuus ja kestävä kehitys Satumaija Levón, puh. 040 752 8537, satumaija.levon@etl.fi
Johtava asiantuntija, EU-asiat, Marika Säynevirta, puh. 040 736 2077, marika.saynevirta@etl.fi